

Enormt fravær af mænd på de videregående uddannelser

Mændene har altid udgjort flertallet af studerende på universiteterne. Siden år 2000 er der sket et historisk skift på området. Det er nu kvinderne, der tager føringen, mens antallet af mænd på landets universiteter fortsat er faldende. Er udviklingen bekymrende for vores samfund?

De seneste 10 år har kvinder udgjort størstedelen af de studerende på SDU. Foto: Mads Stæhr Jensen.

Af Anique, Augusta, Mads, Miray, Sara og Silje 2.c

Problemet ser ud til at starte allerede i folkeskolen, hvor pigerne klarer sig markant bedre end drengene i folkeskolens obligatoriske fag. Karakterforskellen mellem drenge og piger er vokset med 0,45 de seneste ti år og er altså en fordobling. Det viser en undersøgelse af Momentum fra 2022.

Trine Bramsen, ligestillingsordfører for Socialdemokratiet, har bemærket at drenge generelt har sværere ved at sidde stille. Til pressemødet under Mediacamp på SDU

nævner hun, at *“piger og kvinder har nemmere ved at sidde stille. Derfor er de mere egnede til at uddanne sig ved den form for indlæring, og har derfor også et forspring”*

Forskellen kan skyldes, at skoledagene er blevet længere, og at man skal sidde stille i større grad end tidligere. Men det er i virkeligheden måske også et spørgsmål om, hvordan man møder drengene i undervisningen.

En bekymrende udvikling

Den stigende karakterforskel mellem drenge og piger ses også på ungdomsuddannelserne. Her klarer pigerne sig generelt bedst, og det kan være en af forklaringerne på det stigende uddannelsesgab på universiteterne. Det kan også ses i en undersøgelse lavet af Dansk Erhverv, at siden år 2000 har andelen af kvindelige studerende oversteget andelen af mandlige på universiteterne, hvor 54% var kvinder, og 46% var mænd i 2022. De kvindelige ansøgere til universiteterne har desuden et markant højere karaktergennemsnit end de mandlige.

Dog mener Trine Bramsen ikke, at vi skal være bekymrede, da hun påpeger, at kvinder har et historisk efterslæb. Men retfærdiggør og betyder det, at vi ikke skal bekymre os alligevel?

Hvis udviklingen fortsætter, kan det på længere sigt føre til en skæv fordeling på arbejdsmarkedet, hvor nogle fag nærmest udelukkende vil bestå af det ene køn. Trine Bramsen påstår, at man både skal have mænd og kvinder på en arbejdsplads, da de bedste beslutninger tages, når der er forskellige synspunkter. Man bør undgå rip-rap-rup-effekten, hvor en leder er mere tilbøjelig til at vælge eller ansætte personer, som minder om dem selv. Typisk bliver udtrykket brugt om mænd, der ansætter andre mænd, men hvis udviklingen bliver ved, kan udtrykket vende, og det kan modsat være kvinder, der vælger kvinder. Det kan blive svært at opnå en arbejdsplads med lige fordeling af kønnene, hvis der er en betydelig overvægt af højtuddannede kvinder.

Tabt i folkeskolen

Tidligere på ugen udgav Zetland et brev skrevet af Sebastian Lynggaard. I brevet sætter han ord på livet som mand med udgangspunkt i sine egne oplevelser - blandt andet i folkeskolen.

“Nogen spurgte, hvad vi kunne gøre for Adam. Toget er kørt, svarede vores lærer. Toget er kørt for længst, og Adam står stadig på perronen. Det er ikke alle tog, der er beregnet til alle, sagde læreren”

Uddannelsesgab på de danske universiteter kan tyde på, at der er noget længere nede i uddannelsessystemet, som er galt. Vi har alle oplevet at gå i klasse med den larmende, højtråbende dreng, der forstyrrede undervisningen. Mange af os har nok også oplevet, hvordan læreren efter noget tid har været opgivende overfor den elev og i stedet har valgt at fokusere på de stille elever. Det er ofte dem, som råber højest, som har mest brug for hjælp. Statistikker tyder på, at der ikke kun er tale om én dreng, der opgives, men at flere drenge fagligt falder fra og ikke bliver grebet.

Hænger sammen med mistriksel

Det stigende fravær af mænd på universiteterne og den stigende karakterforskel i folkeskolen og på ungdomsuddannelser kan også hænge sammen med mænds stigende mistriksel. Da vi fremlagde problemet og sammenhængen for Trine Bramsen, var hun dog ikke enig:

“Det er en anden diskussion, men hvis vi kigger på, hvem der bliver ledere fra universiteterne, er det typisk mændene”.

Hun vil altså ikke forholde sig til problematikken om sammenhængen mellem mænds mistriksel og uddannelse. Men der

Trine Bramsen til Mediacamp på SDU. Foto: Mads Stæhr Jensen

kan komme til at mangle mandlige ledere, fordi lederpositionerne fremover vil være domineret af kvinder, sådan som udviklingen ser ud nu.

Claus Holm ser anderledes på problematikken end Trine Bramsen. Han er formand for en ny ekspertgruppe om køns betydning for læring og udvikling og leder af Danmarks institut for pædagogik. Han mener, at uddannelse er essentielt for et barns liv. Til Zetland udtaler han, hvordan det påvirker adskillige parametre.

“Uddannelse er væsentligt for et menneskes livsduelighed, for dets plads i civilsamfundet, for kærlighedslivet og for kammeratskaber. Klarer man sig dårligt i folkeskolen og på ungdomsuddannelsen, som nogle af drengene gør, så er risikoen for at få et vanskeligere liv langt større.” påpeger Claus Holm.

Bliver man allerede tabt og kommer bagud i folkeskolen, er man dårligere stillet på ungdomsuddannelserne, og derfor forringes muligheden for at komme på universitetet eller overhovedet at færdiggøre en uddannelse. Risikoen for et vanskeligere liv kan hænge sammen med at være ufaglært eller have en kort uddannelse. Mænd og kvinder med en lav uddannelse og lav indtægt har cirka dobbelt så stor risiko for at tage livet af sig selv, sammenlignet med personer med høj uddannelse og høj indtægt, viser en undersøgelse fra psykiatrifonden.

Problemer er lettest at løse, mens de er små, men som det ser ud nu, er det et problem, der får lov til at vokse. Trine Bramsen taler selv om at det er nødvendigt at erkende problemer og anerkende statistikker, men går mod sine egne principper, når hun nægter at anerkende sammenhængen mellem uddannelsesgab og mænds mistrivsel.